

Ústav řeckých a latinských studií FF UK

ve spolupráci s Ústavem klasických studií FF MU

si dovoluje pozvat zejména studenty středních škol a jejich profesory, ale i ostatní zájemce o antiku, latinský středověk i novověk na dvanáctý

DEN LATINY

úterý 19. listopadu 2024

hlavní budova FF UK, náměstí Jana Palacha

denlatiny.ff.cuni.cz

10.00 Velká aula FF UK, m. č. 131 Zahájení

10.20 Velká aula FF UK, m. č. 131 Michal Ctibor: Terentiova *Tchyně* – komedie plná předsudků
Snacha nechce tchyni ani vidět, takže se asi pohádaly. Komedie o tom, že nejjednodušší vysvětlení není vždy to správné.
A co ten šokující konec – mohl se tomu někdo smát?

místnost	11.30–12.15	13.15–14.00	14.15–15.00
131	Pavel Titz: Staré nálezy – nové poznatky pod Vesuvem I po třech staletích prací v Pompejích pohřbených Vesuvem v r. 79 dochází k novým objevům. Nové metody ale umožňují podívat se na zoubek i nálezům starým. Právě nyní jsme patrně svědky zásadního průlomu – dostanou se nám do rukou dosud neznámé texty antických autorů?	Michal Skřejpek: Rituály a symboly v římském právu Nejrůznější rituály a symboly byly v římském právu užívány ve všech jeho oblastech. Představeny budou jak v právu soukromém, tak i trestním.	Martin Masliš: Strozziho didaktický epos o čokoládě Putování Mexikem, láska kakaovníku a vanilky, návod na obřadnou přípravu horké čokolády nebo recept na zmrzlinu. Delikatesa z Nového světa inspirovala v 17. století jezuitu Strozziho k sepsání výjimečné naučné básně, v níž hrají zásadní roli Evropou zklamání řečtí bohové.
18	Tereza Antošovská: Dítětem v římské říši Jaké bylo postavení dětí v rodině a společnosti? Jak byly vychovávány? S čím si hrály? A do kdy vůbec mohly být dětmi? Tyto a další otázky nám pomohou vykreslit, jak vypadal život dětí v dobách římského císařství.	Jan Brebera: Od vejce po toaletu Společně na základě antických pramenů prozkoumáme, jak si Římané obstarávali potraviny, co si z nich mohli uvařit a kde skončilo toto leckdy velmi náročné snažení.	Jiří Šubrt: Magie a čarodějnictví v antice Magie byla nedílnou součástí každodenního života Řeků i Římanů. Jakými magickými praktikami se lidé v antice snažili ovlivnit své protivníky, obchodní i soudní záležitosti, milostné vztahy i výsledky sportovních klání?
104	Cyril Kubát: Pentathlon – všestranný starověký sport Antický pětiboj vytvářel podle Aristotela nejkrásnější může Hellady. Jak vypadaly jeho jednotlivé disciplíny a jak byl určen celkový vítěz? A co má – navzdory zcela odlišnému programu – společného s moderním pětibojem?	Sylva Fischerová: Platónova Obrana Sókrata R. 399 př. n. l. byl Sókratés odsouzen k trestu smrti za to, že kazí mládež a neuznává bohy, které uznává obec, a uctívá nová božstva. Údajnou Sókratovu obhajobu před soudem napsal jeho žák Platón. Čteme zde ale skutečně vlastní Sókratova slova? Jakým způsobem koncipuje Platón své dialogy?	Crossover mezi dějepísem, latinou a občankou Jak lze starověké dějiny moderně zapojit do výuky? Proč je užitečné se antice ve výuce věnovat? Jak jsou antické dějiny podány v současných učebnicích? Neformální setkání dějepisářů, občankářů a latinářů a debata nad těmito tématy.
200	Alena Hadravová: Řecké mýty v literární a výtvarné tradici Autorka seznámí posluchače s novou dvousvazkovou publikací nakladatelství Academia, která přináší první český překlad tří středověkých zpracování řeckých mýtů, doplněný o četné kapitoly čerpající z literárního a umělecko-historického antického odkazu.	Krešimir Vuković: The Living Streams: The Mythology of Rivers in the Ancient World This paper is about the mythology of ancient river deities. They appear as horned bulls and snakes but also „hybrids“ with human and animal traits. Heroes tested their strength against rivers: Herakles fought against the river Achelous and Achilles against the Skamander.	Ivan Prchlík: Antika v divadle Semafor (na památku sta let od narození Jiřího Šlitra) Přednáška se zaměří na antické motivy použité v semaforických písních z 60. let, tedy těch, k nimž hudbu složil Jiří Šlitr; stručně rozebere jejich kontext nejen „semaforský“, ale především vlastní antický.
217	Petr Honč: Latinské lékařské disertace jako jeden ze zdrojů kulturní historie Jak souvisí medicína s válkami proti Osmanské říši? Mohla Sfinga dávat Oidipovi hádanky z lékařství? Novověké lékařské disertace připomínají množstvím podobných kulturně historických odkazů moderní interdisciplinární obor Medical Humanities.	Kostantinos Tsivos: Kypr – evropská, nebo asijská země? V červenci uplynulo 50 let od turecké invaze na ostrov, jehož hlavní město zůstává posledním rozděleným hlavním městem na světě. Co invazi předcházelo a proč ztroskotaly všechny diplomatické snahy o znovusjednocení ostrova?	Bubulina Spanosová: Kyperština – jazyk, nebo dialekt? Jak moc se liší kyperština od řečtiny? Rozumějí Řekové Kypřanům? Existují literární díla v kyperštině? Cílem přednášky je vyložit historický vývoj kyperského dialektu a podat přehled literární tvorby v kyperštině.
300	Karel Pacovský: Boží slovo jako na dlani? Od hebrejských a řeckých knížek k latinské bibli Kde se vzala bible a kde se vzalo její jméno? Jak se lidé ve středověku setkávali s „Písmem svatým“ a jak může forma tradování textu ovlivňovat vnímání jeho obsahu?	Lucie Doležalová: Konec středověkých písařů Jak se cítili písaři, když jejich práci začal ve druhé polovině 15. století ohrožovat rychlý a levný knihtisk? Jak se některým z nich podařilo udržet si své zaměstnání? Proč vůbec psát rukou a dělat věci pomalu?	Iva Adámková: Smích za klášterními zdmi? Život ve středověkém klášteře nebyl jen rutinním sledem předem daných povinností provozovaných s vážností a bez emocí. Pěstovalo se zde studium, opisovaly texty, z bylin se vyráběly léky, probíhaly zde však také diskuze o smíchu.
301	Michal Habaj: Proč má týden sedm dní? Aneb jak se v antice formovaly naše představy o čase Měl rok vždy 365 dní? Začínal prvního ledna? Proč se nevyučuje v sobotu a v neděli? Podíváme se na to, co čas znamenal pro starověkého člověka, a naopak, jak starověký člověk utvářel představy o čase. (online přenos z Brna)	Dana Stehlíková: Výlet na lékařskou fakultu 14. století Donutíme vás zapomenout na hormony, enzymy a nukleové kyseliny. Přepneme vás do režimu, ve kterém bude vše podřízeno tělesným silám a spiritům. Pochopíte, jak důležité je znát stupně účinků léčiv a jak nebezpečná může být petržel. (online přenos z Brna)	Petra Mutlová: Husa pitomá: těžký život středověkého studenta Co znamenalo studovat na středověké univerzitě? Přednáška vám prozradí, co všechno středověké studentstvo muselo přetřpět, aby úspěšně prošlo studiem, a jaká třešnička na dortu jej čekala na úplném závěru studia. (online přenos z Brna)
317	Karolina Doušová: Na slovíčko s Plautem. Latinská konverzace pro začátečníky V tomto semináři se naučíme, jak se latinsky domluvit v základních životních situacích. Buďte vybaveni pro případ, že byste se časoprostorem propadli... třeba do Říma 3. století př. n. l. Štěstí přeje připravěným!	Eva Zeulková, Martina Vaníková, Bořivoj Marek: Nunc demum agon est / νῦν γὰρ ἔστιν ἄγων aneb starověké vědomostní klání Druhý ročník týmové znalostní soutěže, ještě brutálnější, ještě bizarnější, sed <i>per aspera ad astra</i> !	